

Čís. 10589.

Od smlouvy, jež byla již splněna, nelze odstoupiti.

Ke splnění stačí, převzal-li věřitel plnění určité objednané věci přes její vadnost jako plnění.

(Rozh. ze dne 2. března 1931, Rv I 187/30.)

Žalobce koupil od žalovaných auto. Když mu bylo auto dodáno, domáhal se na žalovaných vrácení kupní ceny, ježto auto mělo ujeto více kilometrů, než bylo ujednáno. Žaloba byla zamítnuta s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, N e j v y š š í m s o u d e m z t ě c h t o

d ů v o d ů:

Prováděje dovolací důvod právní mylnosti (§ 503 čís. 4 c. ř. s.), dovolatel sám posuzuje právní důvodnost žaloby již jen podle ustanovení § 918 obč. zák. (čl. 355 obch. zák.), opustiv výslovně právní důvod ze správy. Než jeho názor, že se s úspěchem může dovolávati ustanovení § 918, jest mylný. Ani žalovaní automobil žalobcem koupený mu dodali a žalobce jej převzal, byla smlouva již splněna. Byla-li splněna vadně, může žalobce-kupitel pro tvrzené vady proti žalovaným-dodavatelům uplatňovati nároky ze správy, ale nemůže od splněné již smlouvy odstoupiti. Názor ten je jak v písemnictví, tak i v rozhodování (sr. rozh. čís. 8438 sb. n. s.) svorně zastáván. Pro dovolatele nesvědčí ani pojednání v dovolacím spise naznačené, protože i podle něho § 918, pokud upravuje »splnění jiným než sjednaným způsobem«, neplatí, jakmile věřitel plnění určité objednané věci přes její vadnost jako plnění převzal. To se v souzeném případě, kde jde zřejmě o (konkretní) určitou věc — totiž o žalobcem vybrané »zajeté« již auto — skutečně stalo, jak odvolací soud právem usoudil mimo jiné i z dopisu z 29. listopadu 1926, v němž dovolatel, vytýkaje vadu auta, ke konci lituje, že, nejsa odborníkem, při dodání nepřivzal k převzetí svého mechanika.

Čís. 10590.

K tomu, by prodatel, vyhradivši si k prodané věci vlastnictví, směl požadovati věc zpět, nevyhledává se předchozí odstoupení od smlouvy. Ustanovení § 918 obč. zák. nelze tu použítí.

Nebyly-li dodrženy kupitelem splátky, jest prodatel oprávněn domáhati se vrácení prodané věci z důvodu vlastnického práva.

(Rozh. ze dne 2. března 1931, Rv I 1198/30.)

Žalující firma prodala žalovanému automobil s výhradou vlastnictví až do úplného zaplacení kupní ceny. Žalobě o vydání automobilu procesní soud první stolice vyhověl rozsudkem pro zmeškání žalovaného. O d v o l a c í s o u d napadený rozsudek potvrdil. D ů

v o d y: Nesprávné právní posouzení věci spatřuje žalovaná strana v tom, že žaloba jest bezdůvodná, poněvadž žalující strana, žádajíc vrácení automobilu, měla povinnost zapravené splátky vrátiti a žádati jen náhradu škody ze zmenšení hodnoty automobilu, kterou však v žalobě neuvádí. V souzeném případě jde o prodej automobilu s výhradou práva vlastnického až do úplného zaplacení kupní ceny. Toto tvrzení žalující strany a další, že žalovaná strana žalující straně neplatí, není vyvráceno předloženými důkazy. Ujednáním výhrady práva vlastnického nabývá prodávající právo odstoupiti od smlouvy, prodlévá-li kupující s placením. Toto vlastnické právo k prodané věci jest důvodem žaloby, o níž tu jde. Bylo proto žádosti žalující strany o vynesení rozsudku pro zmeškání právem vyhověno. Žalovaná strana nárok na vrácení zapravených splátek neuplatňovala a neměl soud příčiny se zabývatí touto otázkou.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolací důvod § 503 čis. 4 c. ř. s. uplatňuje žalovaný neprávem. Zdůrazniti jest předem, že, ana žalobkyně uvedla v žalobě, že žalovaný, jenž jest též obchodníkem, používá koupeného automobilu k provozu své živnosti, jde na straně žalovaného o obchod podle čl. 273 obch. zák., takže hledíc k § 10 zák. o obchodech splátkových ze dne 27. dubna 1896, čis. 70 ř. zák., neplatí tu ustanovení § 2 tohoto zákona. Poněvadž nejde o obchod splátkový podle § 2 tohoto zákona, nevzal právem odvolací soud v úvahu vzájemný nárok žalovaného na vrácení zapravených splátek za automobil. Věc jest rozřešiti podle předpisů občanského zákona. Ježto v souzeném případě rozhodnuto bylo o žalobě vlastnické na základě zmeškání podle § 398 c. ř. s., jest v žalobě skutková tvrzení žaloby pokládati za pravdivá. Vezmou-li se tato tvrzení, totiž, že žalobkyně prodala žalovanému automobil za 35.000 Kč s výhradou vlastnictví až do úplného zaplacení kupní ceny, jež měla býti zapravena nejpozději do dne 6. března 1929, že však žalovaný zaplatil jen 25.800 Kč a zdráhal se přes opětovné upomínky platiti, takže žalobkyně uplatňuje své vlastnické právo a žádá vrácení automobilu, za základ rozhodnutí, odpovídá právní posouzení, jehož se dostalo věci odvolacím soudem, stavu věci i zákonu, jsouc v souladu i s naukou (Ehrenzweig, Privatrecht II. str. 383, Sedláček, Obligační právo II. str. 71, Mayr, Bürgerliches Recht II. str. 196), i s praxí (judikát čis. 246 úř. sbírka víd. 1712, rozhodnutí čis. 4993, 5016, 7674 a 7704 sb. n. s.). Výhrada vlastnictví znamená totiž, že vlastnictví k prodanému předmětu, tu k automobilu, přejde na kupitele pod odkládací podmínkou řádného a včasného zaplacení kupní ceny a že prodateli, nebude-li tato podmínka splněna, jest volno požadovati věc zpět, netřeba, by předcházelo od stoupení od smlouvy. Ustanovení § 918 obč. zák. nelze při výhradě vlastnictví použiti, poněvadž nejde o ustoupení od smlouvy, opírající se o předpis zákonný, nýbrž o oprávnění, vyplývající ze smlouvy. Poněvadž žalovaný nezaplatil automobil, jak bylo umluveno, nelze žalobkyni odepírati žalobní nárok.